

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

7/18179
GK 106

25.04.2011 • 22323

Sayı: B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/
Konu: Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 15.02.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-28989 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile, İzmir Milletvekili Sayın Kamil Erdal SİPAHİ tarafından tevcih edilen 7/18179 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Yazı (3 Sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi: Başbakanlığa

İZMİR MİLLETVEKİLİ SN. KAMİL ERDAL SİPAHİ'NİN
DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN ALİ BABACAN'A
TEVCİH ETTİĞİ 7/18179 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI VE DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI
TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ

SORU 1: Kalkınmada öncelikli iller sıralamasında Düzce'nin tekrar 3 üncü sıraya alınarak yatırımların teşviki ve istihdamın artırılması konusunda bir çalışma yapılmakta mıdır?

CEVAP 1: Bilindiği üzere, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması, Eurostat tarafından Avrupa Birliğinde bölgelerin sınıflandırmasını yapmak ve bölgesel istatistikler üretmek amacıyla ulusal otoritelerle varılan anlaşmalara dayanarak geliştirilen kapsamlı bir sistemdir. Bunun yanında, Avrupa Birliğinde bölgesel politikalar ve teşviklere yönelik uygulamalarda temel alınan bir tanımlamadır.

Türkiye, Avrupa Birliği'ndeki bu ayrıma uygunluğu sağlamak amacıyla; bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çerçevesinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistik veri tabanı oluşturulması amacıyla ülke çapında İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırmasına ilişkin tanımlamayı gerçekleştirmiştir. Buna göre; İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırmasında iller "Düzey 3" olarak tanımlanmış; ekonomik, sosyal ve coğrafi yönden benzerlik gösteren komşu iller ise bölgesel kalkınma planları, sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyleri ve nüfus büyüklükleri dikkate alınarak 26 adet "Düzey 2" ve 12 adet "Düzey 1" olarak gruplandırılarak hiyerarşik bir yapı oluşturulmuş olup, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırmasına ilişkin Bakanlar Kurulu'nun 2002/4720 sayılı kararı 22/09/2002 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

16/07/2009 tarihli ve 27290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamındaki yatırım desteklerinin uygulanması açısından tüm Türkiye 28/8/2002 tarihli ve 2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yer alan İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması- Düzey 2 bölgeleri çerçevesinde sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak dört bölgeye ayrılmıştır. Söz konusu sınıflama geçerliliğini halen korumakta olup, kısa vadede bölge değişikliğine neden olacak yeni bir çalışma bulunmamaktadır.

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre Düzce ili, Bolu, Kocaeli, Sakarya ve Yalova illeri ile beraber TR42 Düzey 2 Bölgesini oluşturmaktadır. DPT Müsteşarlığı tarafından 2003 yılında yapılan İllerin ve Bölgelerin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasına göre, Düzce'nin de içinde bulunduğu TR42 Düzey 2 Bölgesi 26 bölge arasında 5. sırada yer almaktadır. Yeni yatırım teşvik sistemi kapsamında sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak yapılan sınıflamaya göre TR42 Düzey 2 Bölgesi, TR10 (İstanbul), TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli), TR31 (İzmir), TR41 (Bursa, Eskişehir, Bilecik), TR51 (Ankara) ile birlikte birinci grup bölgeler içerisinde yer almıştır.

Bu kapsamda Düzce ilinde gerçekleştirilecek yatırımlar;

Kararname ekinde yer alan teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile aranan şartları sağlamayan yatırım konuları hariç olmak üzere asgari sabit yatırım koşullarını sağlamaları

halinde genel teşvik sistemi kapsamında gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası destek unsurlarından,

Kararnamenin “Bölge Bazında Desteklenecek Sektörler” başlıklı Ek-2 bölümünde yer alan yatırım konularında gerçekleştirilecek yatırımlar için öngörülen asgari yatırım tutarları ve kapasitelerini veya “Büyük Ölçekli Yatırımlar” başlıklı Ek-3 bölümünde yer alan yatırım konularında gerçekleştirilecek yatırımlar için öngörülen asgari yatırım tutarlarını sağlamaları halinde ise gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği ve yatırım yeri tahsisi destek unsurlarından

faydalanmaya hak kazanmaktadırlar.

Bu çerçevede, Düzce ilinde 2009/15199 sayılı Karar’ın yürürlüğe girdiği 16.07.2009 tarihinden 2010 yılı sonuna kadar;

Genel teşvik sistemi kapsamında 28 adet teşvik belgesi düzenlenmiş olup, toplam 253 milyon TL tutarında yatırım gerçekleştirileceği ve 1.316 kişilik istihdam sağlanacağı öngörülmüştür.

Bölgesel teşvik sistemi kapsamında 5 adet teşvik belgesi düzenlenmiş olup, toplam 40 milyon TL tutarında yatırım gerçekleştirileceği ve 248 kişilik istihdam sağlanacağı öngörülmüştür.

Büyük ölçekli yatırımlar kapsamında 1 adet teşvik belgesi düzenlenmiş olup, toplam 52 milyon TL tutarında yatırım gerçekleştirileceği ve 15 kişilik istihdam sağlanacağı öngörülmüştür.

Diğer taraftan, sosyo-ekonomik olarak nispeten az gelişmiş illerde ve kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki illerde yatırım ve istihdam olanaklarını artırmak amacıyla 2004 yılında uygulamaya konulan 5084 sayılı “Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” kapsamındaki destek unsurları arasında yer alan enerji desteği uygulaması Hazine Müsteşarlığınca yürütülmektedir. Düzce ilinde faaliyette bulunan işletmelere yönelik olarak enerji desteği kapsamında, uygulamanın yürürlüğe girdiği 2004 yılından bugüne kadar toplam 213 işletme destekten yararlandırılmış ve bu işletmelere 48.497.000 TL tutarında aktarım yapılmıştır.

SORU-2: Düzce’nin mağduriyetine mani olacak ekonomik önlemler konusunda başka bir planlama mevcut mudur?

CEVAP-2: Ekte sunulan kamu yatırımlarına ilişkin tabloda, 2010 yılında Düzce’ye tahsis edilen yatırım kaynağının yaklaşık 177 milyon TL olduğu görülmektedir. Tahsis edilen kaynak sektörler bazında incelendiğinde madencilik, eğitim ve sağlık sektörü yatırımlarının öne çıktığı görülmektedir.

Diğer taraftan, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek ve yerel potansiyeli harekete geçirmek amacıyla kurulan Kalkınma Ajansları, 2010 yılında kurumsallaşma sürecini büyük oranda tamamlamıştır. Bolu, Düzce, Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerini kapsayan TR42 Düzey-2 Bölgesinde faaliyet gösteren Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA), 25 Temmuz 2009 tarihli Bazı Düzey-2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulması Hakkında Karar ile kurulmuştur. Mart 2011 itibarıyla Ajansta toplam 30 uzman, 7 destek personeli görev yapmaktadır.

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı öncelikli olarak bölge planı hazırlamış ve bu plan kapsamında bölgenin vizyonu “Stratejik konumu ve işbirliği ağlarından güç alan, çok yönlü

ekonomik yapısı ile değer üreten, zengin beşeri potansiyeliyle geleceğe yön veren, yaşam kalitesi ile fark yaratan, insan ve bilgi odaklı, yeniliklere açık, küresel rekabette lider ve sürdürülebilir kalkınmada MARKA bölge olmak” şeklinde tanımlanmıştır. Bölge Planında belirlenen stratejik öncelikler şunlardır:

- Rekabet Gücünün Arttırılması
- Beşeri Sermayenin Geliştirilmesi
- Çevresel Sürdürülebilirliğin Arttırılması ve Teknik Alt Yapının Geliştirilmesi
- Tarımsal Kalkınmanın sağlanması

Ajansın sağlamış olduğu mali destekler dikkate alındığında, hazırlanan Bölge Planı öncelikleri dikkate alınarak Ekim 2010’da “KOBİ’lerin Rekabet Gücünün Arttırılması Mali Destek Programı” için teklif çağrısına çıkmıştır. Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı 15.000.000 TL’dir. Teklif çağrısı çerçevesinde KOBİ’lere verilen destekler 30.000-300.000 TL arasında olabilmektedir. Bahse konu teklif çağrısı kapsamında 322 proje teklifi alınmıştır. Projelerin değerlendirme süreci Mart 2011 itibarıyla devam etmektedir. 2011 yılında da Ajansın çeşitli mali destek uygulamalarına devam etmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, özel kesimdeki yatırımcıların kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile ilgili iş ve işlemlerini takip etmek ve yatırım sürecinde gerekli olan belgeler konusunda yatırımcılara yol göstermek amacıyla, TR42 Düzey-2 Bölgesindeki tüm illerde Yatırım Destek Ofisleri kurulmuştur. Düzce’deki Yatırım Destek Ofisi de, Doğu Marmara Kalkınma Ajansına bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.